

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a JUDr. Petra Polácha ve věci

žalobkyně: **R. P.**
narozená X, státní příslušnost Ruská federace
zastoupená advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 834/8, Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2018, č. j. MV-148605-4/SO-2017

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala dne 19. 7. 2017 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 22. 11. 2017, č. j. OAM-11499-21/PP-2017, žádost žalobkyně zamítlo

pro nesplnění podmínky uvedené v § 87e odst. 1 písm. e) ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť dospěl k závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců.

2. Odvolání žalobkyně proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že správní orgány posuzovaly skutkový stav na základě jejího výsledku a výsledku její dcery ze dne 31. 3. 2014, které byly provedeny v jiném řízení o povolení k přechodnému pobytu. Nedostály tím své povinnosti své povinnosti zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ke dni svého rozhodnutí.
4. Postup správních orgánů je v rozporu se zásadou materiální pravdy. Ačkoli žalobkyně svůj výsledek a výsledek své dcery opakovaně navrhovala, správní orgán I. stupně výsledky neprovedl, přestože bez nich nemohl zjistit, jaký je současný stav, resp. zda se oproti předchozím výsledkům nezměnil. Nemohl ověřit, zda se na žalobkyni nevztahují závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 – 47, a rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2017, č. j. 31 A 101/2015 – 52.
5. Výsledky měly být provedeny i s ohledem na to, že od 18. 12. 2015 se v § 15a zákona o pobytu cizinců změnila definice rodinného příslušníka občana EU. Výsledky prováděné dne 31. 3. 2014 směřovaly k ověření, zda žalobkyně splňuje jiné znaky rodinného příslušníka občana EU, než které jsou v zákoně uvedeny nyní. Skutkový stav se proto nyní musí zjišťovat v jiném rozsahu než v řízení o její předchozí žádosti.
6. Argumentace žalované, že bylo nadbytečné a nevhodné provádět nový výsledek žalobkyně a její dcery, neboť tyto slouží pouze jako jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí, avšak samy o sobě nemají potenciál prokázat existenci tvrzeného stavu závislosti bez důvodných pochybností, nemají oporu v zákoně.
7. Není možné, aby správní orgán upřednostňoval jeden druh důkazu před jiným, pokud to není v zákoně výslovně stanoveno. Žalovaná nemůže odmítnout provedení výsledků žalobkyně a její dcery s odůvodněním, že žalobkyně nedoložila žádné nové písemné podklady, které by svědčily o změně skutkového stavu.
8. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobu považuje za nedůvodnou a odkázala na obsah spisového materiálu. V rámci odvolacího řízení postupovala zcela v souladu se zákonem o pobytu cizinců a správním řádem.
10. Navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

11. Soud přezkoumal rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů. Ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti

(*ex offio*), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované.

12. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).
13. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
14. Stěžejní otázkou v projednávané věci je, zda správní orgány byly povinny provést výslech žalobkyně a její dcery v řízení o žádosti ze dne 19. 7. 2017.
15. Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti.
16. Žalobkyně dne 13. 8. 2013 podala žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu. V rámci tohoto správního řízení provedl správní orgán I. stupně výslech žalobkyně a její dcery. Poté správní orgán I. stupně žádost žalobkyně zamítl rozhodnutím ze dne 21. 2. 2017, č. j. OAM-9572-60/PP-2013. Odvolání žalobkyně žalovaná rozhodnutím ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-70539-4/SO-2017, zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Rozhodnutí žalované zrušil Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 15. 5. 2019, č. j. 30 A 155/2017 – 47.
17. Dne 19. 7. 2017 (tj. pouze 19 dní po vydání rozhodnutí žalované o první žádosti) podala žalobkyně v pořadí druhou žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu. Správnímu orgánu předložila přípis označený jako „*Průvodní dopis k žádostem o vydání povolení k přechodnému pobytu a trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU*“. Jako novou skutečnost ke vztahu rodinného příslušníka občana EU k dceři a zeťovi předložila rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 – 47, a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2017, č. j. 31 A 101/2015 – 52. Závěrem požádala, aby chybějící náležitosti byly připojeny ze spisu k její předchozí žádosti o přechodný pobyt.
18. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 22. 11. 2017 žádost žalobkyně zamítl. V odůvodnění uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že žalobkyně podala žádost již dne 13. 8. 2013 a k této žádosti byl jako doklad o tom, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU, doložen rodný list, z něhož vyplynulo, že žalobkyně je matkou paní M. P. Dále byla přiložena lékařská zpráva ze dne 14. 9. 2005 a lékařská zpráva ze dne 16. 10. 2012. Správní orgán I. stupně dále vyšel z výsledků žalobkyně a její dcery z prvního správního řízení provedených dne 31. 3. 2014. Jelikož správní orgány v prvním řízení žádost žalobkyně zamítly, vyzval správní orgán dne 2. 10. 2017 žalobkyni k odstranění vad žádosti, konkrétně k doložení dokladu, jímž prokáže, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. V poučení správní orgán uvedl, že v rámci předchozí žádosti byly žalobkyní předložené doklady již správním orgánem posuzovány a bylo shledáno, že tyto neprokazují, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU. Na výzvu reagoval zmocněný zástupce žalobkyně tak, že doplnil některé chybějící náležitosti žádosti (doklad o zajištění ubytování a doklad o uzavřeném zdravotním pojištění) a zopakoval, že k prokázání nerozhodných skutečností navrhuje provedení výslechu žalobkyně a její dcery. Správní orgán I. stupně poté v rozhodnutí ze dne 22. 11. 2017 uzavřel, že ze zjištěného skutkového stavu nelze dospět k závěru, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Vyšel jak z předložených dokladů, tak z výsledků, které byly provedeny v předchozím správním řízení. Jelikož v přechozím řízení byl učiněn závěr, že žalobkyně

nesplňuje podmínky § 15a zákona o pobytu cizinců, shledal nadbytečné provádění opětovných výsledků žalobkyně a její dcery. Žalobkyně ani přes výzvu správního orgánu nedoložila žádný doklad o tom, že je rodinným příslušníkem občana EU. Bez předložení dalších dokladů by výsledky na posouzení věci nic nezměnily. Správní orgán se rovněž vyjádřil k rozsudkům Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 – 47, a Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2017, č. j. 31 A 101/2015 – 52, na které žalobkyně odkázala. Uvedl, že žalobkyně nijak nedoložila ani nikdy netvrdila, že by byla na své dceři, případně na svém zeti finančně závislá již před vstupem na území České republiky. Správní orgán závěrem konstatoval, že žalobkyně není závislá na své dceři a není závislá ani na její péči v důsledku svého zdravotního stavu. Pokud by v takto zjištěných skutečnostech došlo od provedení výsledku ke změně, mohla žalobkyně toto doložit.

19. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí se závěrem správního orgánu I. stupně o nadbytečnosti provádění opakovaných výsledků žalobkyně a její dcery ztotožnila.
20. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“ Ustanovení § 3 správního řádu je konkretizováno v § 50 a násl. správního řádu, který je věnován podkladům pro vydání rozhodnutí.
21. Z ustanovení § 52 správního řádu vyplývá, že účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení [věta první]. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci [věta druhá].
22. Povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení ve smyslu § 52 věty první tohoto zákona zatěžuje účastníka řízení zejména tehdy, žádá-li o přiznání určitého oprávnění. V takových případech má správní orgán povinnost provést důkazy potřebné ke zjištění stavu věci ve smyslu § 52 věty druhé uvedeného zákona především proto, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu).
23. Z dikce „povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení“ obsažené v § 52 správního řádu plyne, že tu významnou roli hrají procesní instituty „povinnost tvrzení“ a „povinnost důkazní“. Povinnost tvrzení znamená povinnost účastníka řízení tvrdit rozhodné skutečnosti. Povinnost důkazní pak odpovídá povinnosti účastníka řízení předložit nebo alespoň označit důkazní prostředky k prokázání jím tvrzených skutečností (rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 6. 2016, č. j. 30 A 100/2015-59).
24. Důkazní povinnost se vztahuje k určité tvrzené skutečnosti. I když existuje úzká souvislost mezi povinností tvrzení a povinností důkazní, platí, že povinnost tvrzení je primární a povinnost důkazní sekundární. Bez tvrzení určitých skutečností si lze jen obtížně představit důkazní povinnost.
25. Správní orgány při posuzování žádosti žalobkyně ze dne 19. 7. 2017 byly povinny postupovat mj. v souladu se zásadou materiální pravdy, která vyžaduje, aby skutková stránka věci byla zjištěna dostatečně pro řádné posouzení věci, zásadou legality (zákonnosti), přiměřenosti a předvídatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Pouze v takovém případě je možno považovat skutkový stav za dostatečně zjištěný (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010-132).

26. Soud je přesvědčen, že správní orgány v daném případě zjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v souladu s § 3 správního řádu. Podstatné bylo posoudit, zda žalobkyně naplňuje některou z definice rodinného příslušníka občana EU vymezenou v § 15a zákona o pobytu cizinců. Správní orgán při zjišťování této skutečnosti vyšel především z předložených dokladů a dále z výsledků žalobkyně a její dcery z předchozího řízení. Ostatně právní posouzení této otázky žalobkyně v podané žalobě nezpochybňuje; brojí však proti neprovedení opakovaných výsledků žalobkyně a její dcery.
27. Ačkoliv je pravdou, že předmětné výsledky byly provedeny více než tři roky před rozhodnutím správního orgánu I. stupně, zásadní okolností je, že žalobkyně ve své žádosti ze dne 19. 7. 2017 netvrdila, že by výsledky provedené dne 31. 3. 2014 byly nepravdivé či že by se od data provedení těchto výsledků skutkový stav nějak změnil. Ani v žádném dalším přípisu žalobkyně neuváděla, že by k nějaké změně skutkových okolností došlo. Přitom bylo právě povinností žalobkyně jako žadatelky o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců připojit k žádosti mimo jiné doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie.
28. Za situace, kdy sama žalobkyně ve svých podáních neuváděla, jak konkrétně se změnily skutkové okolnosti zakládající posouzení žalobkyně jako rodinného příslušníka občana EU, ani nebrojila proti tvrzením uvedeným ve výsledcích z roku 2014, nebylo povinností správního orgánu provádět výsledky nové. Výslech účastníka totiž není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, či aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu sloužily primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29).
29. Žalobkyně se podáním nové žádosti ze dne 19. 7. 2017 domáhala jiného právního posouzení týchž skutkových okolností, na základě kterých rozhodovaly správní orgány již v předchozím správním řízení a které následně posuzoval i soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2017. V předmětném řízení soud rozsudkem ze dne 15. 5. 2019, č. j. 30 A 155/2017- 47, vyhověl podané žalobě a konstatoval, že správní orgány nesprávně posoudily zjištěný skutkový stav. Domáhala-li se žalobkyně toliko jiného právního posouzení svého postavení jako příslušníka občana EU za nezměněných skutkových okolností, nebylo povinností správních orgánů výsledky žalobkyně a její dcery opakovat.
30. Je pravdou, že právní úprava definice rodinného příslušníka EU uvedená v § 15a zákona o pobytu cizinců doznala od 18. 12. 2015 změny. Správní orgány nově neposuzují, zda je žadatel vyživovaný občanem EU, ale hodnotí, zda je žadatel z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt. Soud je přesvědčen, že pokud správní orgány v předchozím řízení z výsledků nevyvodily závěr, že žalobkyně byla občanem EU vyživovaná ani se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sama postarat bez osobní péče občana EU [§ 15a odst. 3 písm. a) bod 2 a 3 zákona o pobytu cizinců], bylo možné na základě týchž výsledků (a skutkových okolností v nich zjištěných) dospět k závěru, že žalobkyně není závislá na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU. Správní orgány se rovněž ve svých rozhodnutích dostatečným způsobem vypořádaly s žalobkyní citovanými rozsudky a vysvětlily, proč jejich závěry nepřevzaly.

31. Z povahy řízení, v nichž je posuzováno splnění podmínek § 15a zákona o pobytu cizinců, vyplývá, že výsledek účastníka je možným a často nezastupitelným důkazem. Je-li účastníkem důvodně navrhován, je správní orgán povinen se s takovým návrhem řádně vypořádat (viz cit. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 6. 2016, č. j. 30 A 100/2015-59). Správní orgán I. stupně ve vztahu k navrhovaným výsledkům uvedl, že již z předchozího řízení je známo, že žalobkyně nesplňuje podmínky § 15a zákona o pobytu cizinců, což bylo mj. zjištěno právě provedením výsledků žalobkyně a její dcery. Za tohoto stavu správní orgán shledal provedení nových výsledků nadbytečné. Doplnil, že žalobkyně ani přes výzvu nedoložila žádný nový doklad o tom, že nyní podmínky § 15a zákona o pobytu cizinců splňuje. Provedení opakovaných výsledků by podle správního orgánu bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení, neboť bez předložení dalších dokladů by na posouzení věci nic nezměnily. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje.
32. Lze tak uzavřít, že skutkový stav byl v řízení o žádosti žalobkyně ze dne 19. 7. 2017 zjištěn v souladu se zákonem o pobytu cizinců i v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná řádně vyhodnotila provedené důkazy a srozumitelným způsobem popsala úvahy, na základě kterých dospěla k závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců. Odůvodnění napadeného rozhodnutí tak vyhovuje požadavkům stanoveným v § 68 odst. 3 správního řádu; jsou z něj rovněž zřejmé důvody, proč správní orgány k provedení opakovaných výsledků nepřistoupily.
33. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu tak není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

34. Soud na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 8. srpna 2019

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu